

(המשך ממחזור 7)

יום קיבל את המינוי לחקירת שטיינברג; ומתן עזות שקר, בכך שהעיד כי לא חקר את שטיינברג על התעמולה שניהל כביכול בכפר רים הערבים, למען הציונים הכלליים.

חבר בחברה טובה. ויגור החל במתן עדותו. בקול תקיף של מי שבטוח בעורף המשטרתי המוצק שמאחוריו, דחה בשח-צנות את כל ההאשמות נגדו. "השופט לא דיקה ברישום הפרוטוקול", האשמת את שופטת מיינה שמיר. הוא הצ-טרף בכך לחברה טובה: היועץ המשפטי חיים כהן וכך המשטרה בכור שיטתית לדמו, לו שר שהוריעו לכנסת כי "השור-פט טענה", אחרי שקבעה כי קציני מש-טרה גבוהים שקיפו בעדותם בפניה בסרשת שטיינברג. האשמתו של זינגר היתה חמורה יותר: כהן ושיטתית האשימו את שמיר בטעות במסקנות, זינגר האשימה למעשה בניהול פרוטוקול מטעה.

המשפט נמשך. הכת המושחתת, שהתבצרה במטה הארצי של המשטרה עוד בימיו של יחזקאל סהר, פעלה בקוחתנות. קצינים על-יונים עסקו בגיוס עדויות, קצינים אחרים ישבו באולם בית-המשפט, ביטלו בפרהסיה את זמנם ואת כספם של משלם המיסים. אחד שלא היה נוכח במשפט ושלא עסק בו כנראה כלל השבוע, היה המפקח הכללי החדש בכבודו ובעצמו, יוסף נחמיאס. האיש שנכנס אל מבקר לתפקידו החדש, ובשמיני ניצבת התביעה הגדולה לטהר את צמרת המשטרה מן הכת המושחתת, או להכניע לה, יצר השבוע את הרושם כי הוא החליט "לא להתערב", ובכך להכניע, וללכת למע-שה בדרך שנסללה על-ידי קודמו האומלל, יחזקאל סהר.

דרכי אדם

עין הרע

חיי השלחים של משמחת אפרים חזן, סבל תלת-אישיות בשחקי תלאכיב, הורעו מאד בשנה האחרונה. חזן, 46, שהיה חוזר הביתה עיף ויגע, היה מוצא את נחמה אשתו, 39, סוחרת עופות בשיכון רמת-ישראל, כשהיא שקועה בשיחה תמידית עם ללא חנישטין, שכנתה וידידתה. הידידות בין לאה האלמנה לבין נחמה, לא מצאה חן בעיניו של חזן. כשבתע מאשתו להפסיק מלהתידד עם שכנתה, נענה בת-שובה חז'משמיעית: "יש לך ברירה, אנחנו יכולים להתגרש".

אפרים לא האמין למשפט אוניו, ששת ילדיו, שהיו עדים למיניות הבלתי-מוסכות עם אשתו, נמנעו ממנו מלעשות את הצעד המכריע. הוא הביא את אשתו למשרדה של העובדת הסוציאלית בקריה, על מנת שתשקיף שלום ביניהם, הציע לה: "בטח עין הרע ירדה על ביתנו, בואי נתגרש ונתחתן שוב. העין הרעה תעזוב אותנו".

סיוקלים בטנדר. הצעות הגירושין הן-גישוואין לא התמששו. נחמה המשיכה להת-רועע עם סוחרת העופות השכנה, ואפרים המשיך לרוב עם אשתו. שכנים וידידים החלו ללחוץ אל אוניו: "אפרים, אתה אינך שם לב למה שאשתך עושה".

השמועות הטרידו את מנוחתו של אפי-ריס; ידידים סיפרו לו כי אשתו יוצאת לטוק עם שכנתה, מתרוועעת שם יתר על המידה עם סוחר עופות נשוי. בתום העיס-קות המסחריות היו השתיים יוצאות למקום בלתי-נווד, בסנדר של הסוחר. את בוגדת ביו"א אפרים אפרים אשתו בלילה בו נודעה לו החדשה, את בוגדת בי עם סוחר עופות משכונת התק-דה. נחמה החמישה את הכל, בכל זאת, ביקש אפרים את אחד מידידיו לעקוב אחרי אשתו. השבוע, בפני שלושה שופטים מחו-זיים בתלאכיב, סיפר אפרים חזן את סוף הסיפור: "תפשתי את אשתי כשהיא מספרת לשכנתה על זריקה שעשתה כדי להפיל את הילד של הסוחר...".

אור בחזון. באתי באחד הערבים לבי-תי, אכלתי ושכנתי לישון. אשתו אמרה שהיא יוצאת לבקר אצל שכנתה. התעו-דרתי בשעה 11 בלילה, ולא מצאתי אותה בבית. יצאתי לחפש אותה, סיפר הכעל הקנאי לשופטים.

המשך הסיפור היה כמו בסיפורי בלשים אמיתיים: "ראיתי אור בחלון של חנישטין. שמעתי את אשתי אומרת: 'נשלתי בפח. עשיתי זריקה. אני אוהבת אותך'". על מה שקרה אחרי כן, סיפר לשופ-טים התובע אלעזר ליבסון, שהאשים את אפרים חזן בנסיון לרצח; חזן התפרץ

גם תיירות היא עבודה - לכחות לגבי משו טובבאריש

במכון לשפות זרות במוסקבה, נשלח מטעם אינטוריסט לארגן את מסע התיירים ביש-ראל. הוא אשר חילק את דמיהכיס לתיי-רים, אירגן את סיוריהם, שמש כמתרגם בשעת הצורך. סלוצקי, הנראה כקומיסאר, סירב לענות לשאלות על רשמים מסיורו: "אני כא' בתפקיד. תשאלו את חברי". הסיורים נמשכו מדי יום עד שעה שלוש אחרי-צהריים, ללא ארוחת צהרים. אני לא רוצה לאכול, סיפרה גלינה שרקובה, העתונאית היחידה במשלחת, "אני צריכה להרוות". גלינה לא נראתה שמנה ביותר; מאיפסת בשכבות אודם וכוחל, לבושה בפשטות ובצניעות. ברוסיה לא אמרו לי שום דבר, אבל כאן אחרי שהתברר ראו את הנערות הישראליות שלכם, אמרו לי שאני שמנה לעומתן. אז החלטתי להרוות". גלינה, המדוברת אנגלית שוספת, לא היססה לספר על חייה בכרית-המועצות. כיום היא בת 32, כתבת לעניני חוץ של השבועון הסובייטי אונוניוק. היא הספיקה להיפצע במלחמת העולם השנייה, להינשא בגיל 19, להתגרש, להתחתן שנית בגיל 24. תקופה מסוימת עבדה במשרד הפנים.

צמחה בכיפור
שכורתה של גלינה כמעט כפולה ממשורתו של פועל בינוני בברית

כמו במוסקבה
ייעוב שפירא, מהנדס בניה, הקונסטרוקציה בסדר, קבע בעברית רהוטה, רק הסגנון קצת משונה.

העתונאים
כתבת-חוץ של הש-בועון הסובייטי אורי גוניוק, גלינה שרקובה, התרשמה במיוחד מחילוקי-הדעות בין אצחי ישראל על רוסיה.

אל תעיוזו להתקרב אליהם! הזהיר שוער מלון רמת-אביב. הם לא מדב-ים עם אהד, חל על המאמץ. אפילו לחדרה-אוכל הם באים אחרי שלל הקפי-טליסטים גומרים לאכול. כששאלים אותם איזו שאלה הם עונים: כן, התמונה היא על הקיר באמת יפה מאוד". לאורח ישראלי, שקיבל את התרשמותו גדמותו של תייר רוסי בעיקר מסאטירות הוליבודיות נוסח ניו-ז'קיה בהן נראים תיי-רים רוסיים כסוכני משרה חשאיים, ה-מסתייגים מתענוגות המערב אולם נכנעים להם לבסוף, נשמע תאורו של השוער מצי-אותי למדי. כל אדם שישב באכסדרת מלון מתאביב נראה כשומר חשאי, שהופקד שמור על תנועות האזרחים הרוסיים. גרפסת המלון היתה מלאה תיירים מארצות שונות, בולטים למרחוק, קבוצה אחת גר-זתה בדיוק כמו אזרחים ישראלים: התיירים הרוסיים.

הם אכלו את ארוחת הערב שלהם כש-מסביבם יושבים קפיטליסטים מארצות-הב-רים, והדבר כלל לא קילקל את תיאכונם. אפילו שומרי ראש לא עמדו סביבם, ואחרי סימני החשדנות הראשונים אפשר היה לשו-חח עצמם באופן חפשי וללא מעצורים - נריסית, באיזיש ובאנגלית.

מצלמים ושומעים

תיירי האזרחים הסובייטיים, בני הדת היהודית, שהגיעו במשלחת התיירות הראשונה מרוסיה, לא הבינו מדוע מתעניינים בהם כל כך. כשאנשים שומעים שאנחנו מרוסיה, הם ניגשים וממשיכים את הבדיים שלנו. מסתכלים עלינו כאילו באנו מהמאדים, סיפר אחד מהם, "בסך הכל אנחנו בני-אדם רגילים".

אך למרות הנסיונות להידמות לכל ה-תיירים, לא ככל התיירים היו הרוסיים. אין הם גם בני-אדם רגילים. כל אחד מהם הוא כעל מעמד מכובד במולדתו: כולם כמעט בעלי תוארים אקדמיים, כולם בעלי מעמד חברתי נכור, כולם נואמים מקצועיים, כולם פט-ריוטים ונלהבים של ברית-המועצות. יותר מאשר נראו כתיירים הבאים לביולי חופשה בישראל, עשו הם רושם של משלחת לימור-דים, שבאה לסקור את הארץ.

בכל מקום ביקרו בצוותא. גם לאכול ולסייר יצאו בצוותא. כל אחד מהם צלם מומחה, בעל שתיים או שלוש מצלמות, לפעמים גם מצלמות הסרטה. ביצאם לסיור, לא הירפו ידיהם ממצלמותיהם. כל זמן הנסיעה צילמו מבעד לחלונות האוטובוס של חברת פלטוט, אשר אירגנה את סיורם בארץ. הם צילמו הכל - טרקטור חורש כשדה, פועלים העובדים לצד הדרך, תחנות בניין, זאטוטים ערבים באבו-גוש.

בכל מקום שמעו הסברים והרצאות. כי שום מקום לא היה צורך במתרגם, כי תמיד נמצא אדם היודע להסביר להם בש-פתם. כמו קבוצת תלמידים בבית-ספר, העורכת סיור לימודים, הגיבו גם הם לכל הסבר. בבת אחת היו נשלפים 12 עטים, 12 פנקסי נייר, ו12 איש היו רושמים עתונאים. כל מה שנאמר להם, כאילו היו תיירות היא עבודה. ואם התיירים הר-סיים הם נוסף לזה גם יהודים, הרי ש-התיירות בישראל היא עבודה קשה. יש לי קרוב בברית-המועצות, מזמן לא שמעתי ממנו דבר, אולי תוכל למסור לו דרישת שלום, חזרה הבקשה בכל מקום שם ביקרו התיירים הרוסיים. הם לא התעצלו. בסבלנות רשמו כתובות ופריסות שלום מלוא פנקסים שלמים.

רוצה לריות

שרת הימים שעמדו לרשותם לשם סיורים בארץ נוצלו כמלואם. הם הוסי-עו ממקום למקום, בקצב מהיר. חוץ כדי נסיעה נמסרו להם הסברים מפי מורה-דרך מיוחד.

לב גריגורייביץ' סלוצקי גבה-הקומה הוא ראש המשלחת. במוסקבה, עובד סלוצקי כמורה-דרך לתיירים בשורת חברת התיירות הממלכתית אינטוריסט. הוא למד אנגלית

פנימה, דקר את אשתו שלש-עשרה דקי-רות, בכל חלקי גופה. טען עורך-הדין חיים קאזיס, סניגורו של חזן: הנאשם לא ניסה לרצוח. דבריה של אשתו העבירו אותו על דעתו. אשה אסור לה לבגוד בבעלה.

למה לסלוח? סיפוריה של נחמה אשת-חזן היה שונה לגמרי: "בעלי היה תמיד שיכור, אף פעם לא בגדתי בו. הוא מעשן חאשיש ואינו דואג למשטחתו. הייתי הר-לכת להינשטין שכנתי על מנת לשוחח איתה. נכון שסיפרתי כי עשיתי זריקה אבל היה זה ילדו של בעלי, לא של שום סוחר לעופות".

הנאשם ביקש רחמים. הוא ניסה להשפיע על אשתו שתלח לו. "למה שאסלח לו? הוא דקר אותי". השיבה. אך לבסוף נכ-מרו רחמיה, והיא הודיעה שהיא מוחלת לו. לא כן השופטים.

אפרים חזן נידון לשנתים מאסר ושנתים על-תנאי.

כל ישראל מי יכול להלוות?

רשיון רשמי ידרש בקרוב מכל מי שירצה להלחם כסף תמורת משכון. גם המשטרה תתבקש להביע את דעתה, אם ארזה מסויים מתאים לקבלת רשיון כזה. עד כה לא היו כל הגבלות על העוסקים בשטח זה. . . . **תחרות מקורית** תכריז בקרוב התאחדות הסוחרים בתלאכיב, ל-חזירת "הקונה הטוב ביותר". ועדות מיבחן חשאיות תעבירנה החודש בחנויות, כדי למ-צוא את החיה שאינו מהשה על החנוני . . . **הפרדסנות עוברת** בהדרגה לדי-השמאל. המועצה המורחבת החדשה לשיחוק פרו הדר כוללת בפעם הראשונה רוב שמאלי, נוסף על נציגי הממשלה. בין ה-פנים החדשות: נחום הרלינסקי, האיש ה-חזק של תנועה, שיחלוש על 40% משטח הפרדסנות כאשר ייבנו פרדסי ההתיישבות החדשה את פרים הראשון.

חזכיר חבר אינו ורדך

ביקורת עצמית חריפה, בנוסח ה-סובייטי המובהק ביותר, מתה השבוע על עצמו המשרד חיים חפר, שמצא לנכון להגיב על הגילוי בכתבה "קומיסארים לתר-בות" (העולם הזה 1085) בה התגלו לרא-שונה העובדות האמיתיות על האיטור ש-הוטל בקול ישראל על השמעת הטלע הא-זום: "הרשוני להגיב מעל דפי למרחב", כתב חיים חפר במכתב לעתונות, "על הכתבה בהעולם הזה, אשר הציגה אותי כגנדרף על-ידי הקומיסארים (תרבות: א) במשך כל שנות כתיבתי לא נרדפתי מעולם על-ידי קומיסארים לתרבות, וגם כיום אין איש מפריע לי לכתוב ככל העולה על רוחי ולפרסם את יצירותי; (ב) אשר לשיר הטלע האזום, דווקא שמום שאני יודע ומעריך כיוחם והשפעתם של שירים, נדמה לי שרצו-ני ששיר זה, בשל תוכנו המיוחד, לא יופץ יותר מדי". לא אחר למתוח ביקורת עצמית גם המשרד נתן אתלרמן שעיבד לעברית את אנקש של ברתיולד ברכט שגם הוא נאסר לשידור בקול ישראל: "... אילו ידעתי שהשיר משודר בקול ישראל הייתי מבקש, כמובן, להפסיק זאת מיד. עכשיו, ששיר זה הוצא מתכניות השידור בלי התי-ערבות, הריני מודה לקול ישראל על שחשך ממני סירחה". . . . **פושעים מיוחסים** דיה השבוע מטרה להציג של נשיא בית-המש-פט העליון השופט יצחק אולשן, שמתח ביקורת סמויה על החגיגות שניתנו לאח-רונה לפושעים, אשר הצליחו להוכיח את פעילות העבר שלהם בתנוה (העולם הזה 1081): "... לציין בצער שאמנם נתגלו בשנים האחרונות תופעות, בהן אנשים אשר לפני קום המדינה היה דמם רותח בקרבם לו היו עדים למעשי תרמית נגד מוסדות לאומיים, אינם נרתעים מביצוע מעשים כאלה בעצמם... דווקא במקרים כאלה יש להתמיר בעונש". . . . **החקירה ההוזרת** הארוכה ביותר בדברי ימי ה-משפט הישראלי נסתיימה השבוע, אחרי ש-עורך-הדין אהרון חוטר-ישי סיים את עשרת ימי חקירתו החוזרת של כתב העולם הזה, שנקרא על-ידי כעדה-התביעה כמשפט הקבלן החיפאי יצחק פרישמן נגד עורכי השבועון. נסיונותיו החוזרים ונשנים של חוטר-ישי להכריז על הכתב כעל "עד עויין" נדחו על-ידי השופטים.